



Katılımcı demokrasiyi kim kuracak?

Günümüzde demokrasi, sadece seçme ve seçilme özgürlüğü ve çok partili bir siyasi rejim esas alınarak değil, bireylerin edilgen seçmen konumundan çıkarak katılımcı bir rol oynadıkları ve toplumun tüm renklerinin karar alma sistemlerinde söz sahibi olabildikleri bir rejim olarak tanımlanıyor. Çoğulculuk ve katılımcılık ilkelerini benimsememiş ya da benimsemediği uygulamaya geçirmemiş siyasi sistemler, genel seçimler ve çok partili bir siyasi yaşama yer verseler dahi tam demokrasi olarak nitelendirilmiyor. Katılımcı demokrasi, bireylerin ve bireyler tarafından oluşturulmuş sivil toplum örgütlerinin karar alma süreçlerinde rol oynadıkları bir siyasi sistemi ifade eder. Katılımcı demokrasilerde bireyler, siyasi sisteme, seçimle oluşturdukları yasama organı aracılığı ile dolaylı olarak katılabilirler gibi, doğrudan karar alma süreçlerinde rol oynamak suretiyle doğrudan da katılabilirler. Katılımcı bir demokrasi kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum arasında diyalog ve işbirliği mekanizmalarının oluşturulmasını zorunlu kılar. Böyle bir sistemde, kamu otoriteleri karar almadan önce sivil toplumun görüşünü almak, danışmak, birlikte taslak ve eylem planları oluşturmak ve kararları birlikte oluşturmak gibi katılımcı demokrasi araçlarını kullanırlar.

Katılımcı demokrasilerde yasama organları da faaliyetlerini katılımcılık ilkesi ışığında yürütür. Özellikle yasa taslak ve tasarılarının yasama organı komisyonlarında ele alındığı aşamada sivil toplum örgütleri hazırlanan metinler üzerine görüş ve eleştirilerini komisyonlarla paylaşırlar. Anayasaların hazırlanması süreçleri de katılımcılık esası ile yürütülür.

Katılımcı demokrasilerde vatandaş inisiyatifleri ve doğrudan demokrasi de önem taşır. Başta yerel yönetimler olmak üzere kamu organlarının faaliyetlerine vatandaş katılımı farklı araçlarla gerçekleştirilebilir. Belli sayıda imza toplanması ile bir yasa önerisi oluşturulması ya da varolan bir yasanın değiştirilmesi sürecinin başlatılması, yönetim mekanizması içinde yer alan kurullara vatandaş ve sivil toplum örgütü temsilcilerinin katılımı, doğrudan demokrasi yöntemleri kullanılarak kamusal kararların vatandaş onayına ya da vetosuna sunulması günümüz demokrasilerinde giderek artan bir şekilde uygulanan katılım yöntemleridir. Teknolojik gelişmeler sayesinde artık bireylerin tercihlerini doğrudan iletebilecekleri "e-demokrasi" yöntemlerinin kullanılabilirliği olanağı gün geçtikçe artmaktadır.

Katılımcı demokrasilerin önemli bir özelliği de katılımın çoğulculuğunu sağlamaktır. Farklı dini ve etnik grupların, kadınların, engellilerin, gençlerin

ve çocukların, değişik siyasi eğilimlerin, farklı cinsel yönelim ya da kimliğe sahip olanların eşit katılım fırsatlarından yararlanmaları ve ayrımcılık görmemeleri katılımcı demokrasilerin önemli temel ilkelerinden birini oluşturur.

20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren kendisini daha fazla hissettiren ve günümüz demokrasilerinin olmazsa olmazı haline gelen katılımcı demokrasi, Türkiye'de henüz siyasi sistemi nitelendirmekte kullanılan bir sıfat haline gelebilmiş değildir. Temsili demokrasi kurumlarının dahi vesayet altında olduğu bir anayasal sistemde sivil toplumun ve örgütlerinin sınırlılıkları daha rahat anlaşılabilir. Demokrasilerin performanslarını yıllık bazda inceleyen kuruluşlar Türkiye'yi ya "yarı-demokrasi" ya da "kısmi-özgür" bir ülke olarak değerlendirmektedir. *Economist* dergisi tarafından yayınlanan Demokrasi Endeksi 2010 yılı raporunda Türkiye'yi bir yarı demokratik rejim olarak değerlendirmiş ve 167 ülke içinde 89. sıraya yerleştirmiştir. Ülkeleri 10 tam not üzerinden değerlendiren bu endekste Türkiye'nin notu 5.73'tür. Türkiye'nin siyasi katılım alanında almış olduğu not ise 3.89'dur. Bu bağlamda Türkiye Çin Halk Cumhuriyeti, Sudan, Yemen gibi demokratik olmayan ülkelerle aynı kategoride yer almaktadır. Devletin, tüm kararları oldukça merkezleştirilmiş bir sistem içinde bürokratik mekanizmaları kullanarak aldığı, kadınların yasama organında sembolik düzeyde temsil edildiği, farklı etnik ve dini grupların kamusal alanda varlık göstermelerine dahi engeller getirilen, birçok toplumsal ya da siyasi grubun ayrımcılık gördüğü ve dışlandığı bir ülkede bu değerlendirmenin toplumsal gerçekliğimizi tüm çıplaklığı ile gösterdiği açıktır. Türkiye günümüze kadar devletin dar bir elit kadro ile toplumu şekillendirmeye çalıştığı bir ülke olagelmıştır.

Yeni bir anayasanın yapım eşliğinde bulunduğumuz şu günlerde, vatandaşların karar alma mekanizmaları

üzerindeki etkisini artıracak katılımcı demokrasi araçlarının anayasal sisteme dahil edilmesi sivil toplum örgütlerinin temel kaygısı olmalıdır. Başta katılımcı demokrasinin bir ilke olarak yeni anayasada ifade edilmesi üzere, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi gibi kamusal kararların alınmasında vatandaşın rolünü artıracak her türlü yöntemin anayasa düzeyinde yerini alabilmesi, sivil toplum örgütlerinin bizzat anayasa yapım sürecine katılımı gerekir. Anayasalar siyasi hukuk metinleridir. Anayasa yapım süreçlerinde hangi aktörler etkinse anayasa o aktörlerin değerlerini yansıtır. Katılımcı demokrasi sivil toplumun bir değeridir ve ancak onun tarafından dillendirilirse bir hukuk ilkesine dönüşebilir.

Levent Korkut

STGM Yönetim Kurulu Başkanı



STGM'den "Bizsiz Sivil Anayasa Olmaz" toplantısı

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği'nin (STGM), Olof Palme Merkezi'nin desteğiyle 17 Aralık'ta düzenlediği "Bizsiz Sivil Anayasa Olmaz" toplantısına 62 örgütü temsilen 80 temsilci katıldı. Toplantıda sivil anayasa sürecinde STÖ'lerin katılımını artırmak için bir yol haritası hazırlanması için çalışmalar yapıldı.

Yeni anayasa sürecinde sivil toplum örgütlerinin katılımını güçlendirmek için bir eylem planı çıkarmayı amaçlayan toplantının açılış konuşmasını yapan STGM Genel Koordinatörü Ayça Haykır, "tüm farklılıklarımızla, farklı düşüncelerimizle beraber ortak bir ses çıkarmak için buradayız. Toplantının sonunda sivil toplum örgütlerinin hep birlikte sahipleneceği bir süreci inşa etmeyi umuyoruz" dedi.

Yeni anayasa üzerinden demokratik bir sistem inşa edebiliriz

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Levent Korkut'un yeni anayasa sürecine dair bilgilendirmesi ile devam eden toplantıda Korkut, Türkiye'nin Dünya Demokrasi Endeksi'ndeki yerine dikkat çektikten sonra demokratikleşme için yeni bir anayasaya ihtiyaç duyulduğunu dile getirdi; "Yeni anayasa bir başlangıç olabilir. Anayasa her şey demek değildir, fakat temel bir dayanak ve zemin olabilir. Bunun üzerine demokratik bir sistem inşası daha mümkün olacaktır" dedi. Toplumun tüm kesimlerinin bu süreçte örgütlenerek daha demokratik bir Türkiye için yola çıkmaları halinde hedefe ulaşabileceğini belirttikten sonra TBMM'de faaliyet gösteren Anayasa Uzlaşma Komisyonu hakkında bilgi verdi.



Levent Korkut'un ardından söz alan ve toplantının kolaylaştırıcılığını yürüten Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği üyesi Sunay Demircan, "yeni anayasa sürecine sivil toplum örgütlerinin müdahil olabilmesi için bir eylem planı çıkarmamız gerekiyor" dedikten sonra, uzlaşılan alanlar üzerinden sürece dahil olabileceklerine dikkat çekti. Bu alanları belirlemek için grup çalışmaları yapacaklarını ve günün sonunda bütün örgütlerin katkısıyla bir eylem planı ortaya çıkacağını belirten Sunay Demircan'ın ardından söz alan Emrah Kırımsoy, Anahtar Girişimi'nin "Anayasa Sürecine Katılım Politika Metni"ni sunarak dünyadan çeşitli örneklerin yanı sıra yaptıkları çalışmalar hakkında bilgi verdi. Bu süreçte etik kuralların belirlenmesi gerektiğine vurgu yapan Kırımsoy, yazılı görüş alma ve internetten görüş alma mekanizmalarının



yaygınlaştırılması ve örgütlü olmayan bireylerden görüş almak için yeni yöntemler geliştirilmesi gerektiğine dikkat çekti.

Toplantının ikinci bölümünde sivil toplum örgütü temsilcileri, Hakan Adanır, Serdar Denктаş ve Sinem Mısıroğlu'nun kolaylaştırıcılığında "yeni anayasada neler olmamalı?" ve "yeni anayasa hazırlık

sürecinin önündeki riskler nelerdir?" sorularına yanıt aradıkları grup çalışmaları yaptılar. Grup çalışmalarının sonuçları katılımcılar tarafından değerlendirildikten sonra olmaması gerekenler ve riskleri sürecin dışında tutmak için bir eylem planı hazırlamak için son grup çalışmaları yapıldı.

Sivil anayasa için sivil platform

Grup çalışmaları sonucunda yeni anayasanın ayrımcı, vesayetçi, otoriter, devlet merkezli olmaması konusunda görüş birliği ortaya çıktı. Bununla beraber konunun yeterince gündemleşmiş olmaması, uzlaşmaya dair olumlu bir havanın eksikliği, şeffaf bir süreç olmadığına ilişkin düşünceler, katılımcı bir sürecin oluşmamış olması, acelecilik ve toplumsal temsiliyetin komisyona yansımamış olması riskler olarak ön plana çıktı. Sivil toplum örgütü temsilcileri toplumun bütün kesimlerini sürece dahil edebilmek, şeffaflığı sağlamak, taleplerin sağlıklı bir şekilde iletilmesi için yerel ve ulusal düzeyde çeşitli çalışmalar yapmaları gerektiğini ifade ettiler. Bu çalışmaların sağlıklı işlemesi ve bir koordinasyon içinde yapılabilmesi için platform başta olmak üzere çeşitli mekanizmaların devreye sokulabileceğine uzlaştılar.

STGM, önümüzdeki günlerde toplantıda ortaya çıkan sonuçtan hareket ederek bir eylem planı oluşturacak ve örgütlerin onayının ardından sürece katılmak isteyen tüm sivil toplum örgütleriyle beraber çalışmalar başlayacak.

"Suade Arançlı, Gamze Göker, Sezin Öney, Seda Alp, Mert Altıntaş, Emine Fulsen Halil ve Banu Kocaman STGM'den ayrıldı. Bütün arkadaşlarımıza teşekkür ediyor tüm hayatlarında mutluluklar diliyoruz. Ayça Haykır yeni genel koordinatörümüz, Hatice Kapsuz ve Ergün Kayabaş ise yeni proje asistanlarımız. Bir de yeni doğan bebeğimiz Ali Haydar Eryurt'un oğlu Çagan aramızda."





8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nün tarihsel çıkış noktası, 8 Mart 1857'de ABD'de tekstil sektöründe çalışan 40 bin kadının, düşük ücretleri, uzun çalışma saatlerini ve insanlık dışı çalışma koşullarını protesto etmek için yaptığı grevdir. Grev sırasında polislin saldırısı ve çıkan yangında çoğu kadın 129 işçi hayatını kaybetmişti.



Katılımcı Anayasa

Siviliz'in bu sayısında Katılımcı Anayasa konusunu işledik. Bu kapsamda Anahtar Girişimi'nden Emrah Kırımsoy ve Ekoloji Kolektifi Derneği'nden Fevzi Özlür ile görüştük.

Toplumsal ihtiyaçlar için katılımcı anayasa

Anahtar Girişimi'nden Emrah Kırımsoy ile katılım süreçleri ve anayasa bağlamında söyleşi yaptık.

Sizce anayasa yapım sürecine katılım deyince ne anlamalısınız? Bugün uygulanan yöntemleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Anayasa yapım sürecine katılım, örgütlü ve örgütsüz her bir bireyin, diyalog, müzakere ve ortaklık anlayışıyla süreçte yer almasıdır. Bu, toplumda var olan bilgiye başvurularak, toplumun gereksinimlerini karşılayan, uygulanabilir, toplum tarafından benimsenen ve daha az değiştirilen bir anayasa oluşturulmasına katkı sağlayacaktır. Katılımcı bir süreçle hazırlanan bir anayasanın hem toplumsal meşruiyet zemini daha sağlam olacaktır, hem de son dönemde bireyle devlet arasında gittikçe artan mesafenin azalmasına katkısı bulunacaktır.

Katılımcı demokrasinin öneminin arttığı bir dönemde, çoğulculuğun sağlanmasında dezavantajlı grupların görüş ve gereksinimlerinin ifade bulmasını vazgeçilmez buluyoruz. Benzer bir şekilde, kamu yararını savunan toplumsal kesimlerin sürece etkin katılımı çoğulcu demokrasinin güçlendirilmesinde önemli rol oynayacağına inanıyoruz.

Anayasa hazırlık çalışmaları sürüyor. Anayasa Uzlaşma Komisyonu oluşturuldu. TBMM bünyesinde 60 ülkenin anayasa içerikleri demokrasi indeksine göre incelendi. Sivil alanda Anayasa Çalışma Grubu, Yeni Anayasa Platformu, Küçük Millet Meclisleri (TkMM), TEPAV, STGM'nin zemin oluşturduğu birliktelikler süreci izliyor, değerlendiriyor ve müdahil olmaya çalışıyor. Sürece tüm tarafların katılımı, kilit nokta olarak önemini koruyor.

Bu noktada toplumsal gereksinimleri karşılayacak sivil bir anayasa için, şeffaflık, kapsayıcılık, geri bildirim ve zamanındalık ilkelerinin diyaloga ve müzakereye açık katılımcı bir süreç içerisinde yapılandırılması gerekiyor.

Bu ilkeleri yaşama geçirme konusunda bugün uygulanan yöntemlere baktığımızda en başta Anayasa Uzlaşma Komisyonu ile ilgili bir mevzuatın olmadığını, konuyla ilgili bilgi vermek ve görüş toplamak için bir web sitesinin oluşturulduğunu ancak site aracılığıyla görüş toplamanın yazılı görüş toplama ile sınırlı kaldığını, Anayasa Uzlaşma Komisyonu'na başvuru yapıp kabul edildiğinde görüşme yapılabildiğini görüyoruz. En sık kullanılan yazılı görüş alma yönteminin geliştirilmesi, görüş toplama konusunda internetin daha aktif hale getirilmesi, görüş toplama konusunda görüş alma toplantıları (hearing) düzenlenmesi ve en önemlisi anayasanın tüm toplumu ilgilendiren bir mutabakat metni olduğuna dair ilgili tarafları bilgilendirecek ve görüş vermelerini sağlayacak bir iletişim stratejisi oluşturulması gerekmektedir.

Bize Anahtar Girişimi ve anayasa sürecindeki çalışmalarından bahsedebilir misiniz?

Anahtar girişimi, 2008 yılında başlayan ve katılımcılarının gereksinimleriyle şekillenen Savunuculuk Seminer Programı (SSP) kapsamında; bilgi ve deneyim paylaşımı sırasında, birlikte yasa yapma süreci konusunda savunu çalışması yapılandırma ihtiyacı duyanların bireysel katılımı ile oluşturdukları bir girişimdir.

Yasa yapım süreciyle ilgili öneriler geliştirme amacıyla bir araya gelen girişim anayasa hazırlık süreci ile ilgili de bir politika metni hazırlamıştır. Anahtar girişiminin oluşturulmasına zemin hazırlayan

SSP ise, sivil toplumun savunuculuk alanındaki ortak gereksinimlerini belirlemek ve bunları karşılamak amacıyla, hak temelli sivil toplum örgütü temsilcilerinin dahil olduğu bir bilgi ve deneyim paylaşım sürecidir. Katılımcıları Akdeniz Göç-Der, Ankara Çocuk Hakları Platformu, Eğitim Reformu Girişimi, Genç Siviller, Habitat için Gençlik Derneği, İnsan Hakları Ortak Platformu Sekreteryası, İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi, Kadın Koalisyonu, KaosGL, Lambdaistanbul, Mahalle Afet Gönüllüleri Vakfı, Mayınsız Türkiye Girişimi, Mazlum-Der ve Türkiye küçük Millet Meclisleri'dir.

Anayasa hazırlık sürecinde ve sonrasında katılım süreçlerini nasıl hayata geçirebiliriz?

Anayasa hazırlık sürecinde ve sonrasında katılım süreçlerinin hayata geçebilmesi için görüş alma sürecinin ve Anayasa Uzlaşma Komisyonu'nun yapısı ve işleyişinin geliştirilmesine ihtiyaç vardır. Ayrıca toplumun tüm kesiminin katılımını sağlayabilmek için anayasa hazırlık sürecinde kamuoyu oluşturma ve farkındalık yaratmaya dair çalışmalar yapılmalıdır.

Görüş alma sürecinde öncelikle ifade özgürlüğünün güvence altına alınması, özgür tartışma ortamı

oluşturulması ve toplumdaki bütün paydaşların görüş verme talebinde bulunmalarının sağlanması gerekiyor. Bunların dışında Meclis'in anayasa hazırlama sürecinin ve görüş alma sürecinin takvimlerini oluşturması, Türkiye'deki dil çeşitliliğinin göz önünde tutulması, görüş alma sürecinde internet üzerinden veya yazılı olarak değerlendirmeye alınacak görüşlerle ilgili alternatif kapsamlar sunulması şart gözüküyor. Oluşturulacak web sitesinin özellikle engelli bireylerin erişimine uygun olması, "TC kimlik numarasının kayıt alınması" konusunda bir koşul konulmaması, beyan edilen isim ve e-posta adresi ile görüşün iletilebilmesinin sağlanması. Ayrıca, hâlihazırda bulunan yerel-ulusal ağlardaki mevcut yapılardan aktif bir şekilde yararlanılması dışında örgütsüz bireyleri de gözeterek il-ilçelerde ve köylerde görüş almaya yönelik serbest kürsülerin oluşturulması ve görüşlerin raporlanması lazım.

Anayasa Uzlaşma Komisyonu'nun yapısı ve işleyişinin geliştirilmesine dair ise, komisyonda cinsiyet yönünden dengeli temsiliyetin gözetilmesi, komisyonun çalışma ilkelerinin yasa ile belirlenmesi gerekliliğinin yerine getirilmesi gerektiği söylenebilir. Kararların nasıl alınacağına dair yöntem belirlenmesi sırasında; diyalog, müzakere ve ortaklık anlayışıyla "oy birliği"ne dayalı kararların meşruiyetinin yüksek olacağına göz önünde tutulması, komisyon çalışmalarının izlenebilmesi ve şeffaflığı açısından web sitesi aracılığıyla paylaşılması, komisyonun bilirkişi, uzman ve STÖ temsilcileriyle görüş alma toplantıları düzenlemesi, uzlaşma komisyonunda meclisteki siyasi parti temsilcilerinin eşit sayıda yer alması gibi durumlar gözetilmelidir. Bunların yanı sıra, anayasa hazırlık sürecinde kamuoyu oluşturma ve farkındalık yaratmak gerekiyor. Toplumun demokratik yapısını güçlendirmek için, toplumu sadece anayasanın hazırlık süreci hakkında değil, doğrudan anayasanın ve katılımın önemi konusunda farkındalık yaratmak ve harekete geçirmek amacıyla bir iletişim stratejisi oluşturulmalı. Bu yolla anayasanın gündelik hayattaki karşılığı da göz önüne çıkarılabilir.



Toplumsal direnişler ekolojik yıkımı engelleyecek yollar arıyor

Dünyadaki ekolojik anayasaları çeviren, anayasa süreçlerini tartışan ve ekoloji mücadelelerinin içinde olan Ekoloji Kolektifi Derneği'nden Fevzi Özlüer ile söyleştik.

Ekoloji Kolektifi'nin faaliyetlerinden ve dünya anayasalarıyla ilgili çalışmalarından bahsedebilir misiniz?

Ekoloji Kolektifi temel mücadele eksenini "doğaya, emeğe, cinslere özgürlük, iklim adaleti ve gıda egemenliği ve canlıların çeşitliliği" retoriği üzerinden oluşturmaktadır. Ekoloji Kolektifi de barbarlığa, kır ve kentin ayrıştırılmasına, milliyetçiliğe, tektipleştirmeye, cinsiyetçiliğe, türçülüğe karşı emek ve doğa sömürsüne karşı eksende ekososyalist bir çözüm önerisi sunar ve bu ideolojiyi örgütlemeye çalışır. Ekoloji Kolektifi direniş alanlarındaki pratik mücadelesinin yanı sıra aynı zamanda dünyadaki halk mücadelelerini de takip eder, enternasyonal dayanışma gösterir. Teorisini de süreli yayını olan Kolektif Ekososyalist Dergi'deki yazı ve çevirileriyle kurar. Bu bağlamda da daha önce Ekvador, Venezüella, Kenya Anayasası başta olmak üzere son günlerde de Bolivya Anayasası'nı çevirdik. Bu anayasaların Türkiye'de yürütülen anayasal tartışmalara katkısı olacağını düşünüyoruz. Bu katkının özellikle siyasal ufuk çizgisiyle ilgisi var. Kendimize bir rehber bulmak için bu çeviriler yapılmış değil. Bu anayasal değişikliklerin hangi tarihsel ve sınıfsal zeminlerde şekillendiğini gösterebilmek için bu çevirileri yapıyoruz. Bu anayasalarda ne yazdığından çok bu anayasaların nasıl ortaya çıktığını anlamak daha önemlidir. Bu anlamda da bugün ekoloji mücadelesinin ne anlama gelmesi gerektiğini daha fazla netleştirmiş olacağız.

Sözünü ettiğiniz anayasalara bakarak, bugün Türkiye'nin de içinde bulunduğu anayasa yapım sürecine dair nasıl dersler çıkarabiliriz?

Ekolojik krizden kaçış için dünyanın her yanında olduğu gibi Türkiye'de de toplumsal direnişler bu yıkımı engelleyecek yollar arıyorlar. Hukuk yaratmak bu yollardan birisi. Bu yolu yaratırken de yargısal denetim ve karar alma süreçleri gibi dolambaçlı sistem



inde adaleti tesis etmeye çalışıyor milyonlar. Ancak, bir türlü bu haklar sistemini güvence altına alacak güçlü bir toplumsal iktidar bloğu doğmuyor. Ekoloji alanında anayasal girişimler tam da bu tartışmalar zemininde yükseliyor. Temel olarak düşülen hatalardan birisi, verili ve yazılı hak kategorilerinin yeterli olmayışı üzerinden biçimleniyor. Oysa her yazılı kural ancak ahde vefa kuralının işlediği durumlarda geçerlidir. Ancak bugün yaşadığımız temel sorun, sermayenin kendi koyduğu kurallara uyacak bir hukuk sistemine direnmesidir. Kuralların kendi nam ve hesabına geçerli olmasını sermaye istememektedir. Bunu engelleyecek pratikler de ancak yerel direniş pratiklerinin güçlü birer öz örgüte ve kurucu bir siyasal iradeye yönelmesi ile mümkün olacak gibi görünüyor. Bu dünyadaki ekoloji mücadelesi pratiklerinde de benzer biçimde tezahür etti. Örneğin, Toussaint'in de söylediği gibi Ekvador'daki yeni anayasa yaratılma sürecini anlayabilmenin tek yolu, halk hareketleri mücadelesinin takip edilmesidir. Diğer yandan Ekvador ve Bolivya arasında kurulan ortak hareket etme hedefinin de, ALBA (Alianza Bolivariana para los Pueblos de Nuestra América- Amerika Halklarının Bolivarıcı İttifakı) bileşeni olunmasının da salt dostane ilişkiler kurmaya yönelik uluslararası iyi niyet gösterisi olmanın ötesinde stratejik, bileşik bir politik birliktelik taşıdığı da aşikar. Böylesi bir siyasal konjonktürde oylan ve eleştirilen yanları da olmasına karşın, genel olarak desteklenen Ekvador Anayasası'nın, Türkiye'nin yeni bir anayasa tartışmaları konusunda ısınma evrelerindeki muhalefeti için ve özellikle de ekolojist, çevreci ve yeşil çevre için deneyim aktarımı konusunda önemli bir kaynak olduğu açık.



Bu süreçte dikkat edilmesi gereken en önemli nokta, devleti fetişleştirmeye yönelik hak odaklı siyasallaşma biçimleri olacaktır. Özellikle Ekvador Anayasası ile birlikte Bolivya Anayasası'nın Türkiye'de bu bağlamda okunması gerekir. Bolivya Anayasası'yla ilgili daha önce yaptığım bir değerlendirmede şunları söylemiştim: "Bolivya hükümeti, iktidarının kaynağı

olarak, yerli kültürünün üzerinden yükselerek doğayı referans göstermek istemektedir. Şöyle ki; hükümetin, tabiat ana hakları bildirgesi adına girişeceği her eylemin kaynağı, doğanın kendisi olacaktır. Bu anlamda devlet iktidarı, doğayla dolaylı olarak kendine tarihsel bir meşruiyet zemini yaratıyor. Bolivya hükümeti, referansını doğa anadan aldığı sürece, toplumsal örgütlülüğün temsiline de ihtiyaç duymayabilir; bu anlamda toplumun taleplerine de. Doğaanaclık referansı ile siyaset yapmanın tehlikesi de tam da budur. Birden Bolivya hükümeti, ya da doğa ana adına konuşanlar, "doğa adına" her türlü eylemin kaynağını, kendi "iktidarlarının sürekliliğinde" görebilir. Bunun sonuçlarından biri de pek ala otoriter ya da kalkınmacı rejimler olabilir. Önümüzdeki süreçte Bolivya'daki toplumsal mücadele pratikleri devlet iktidarını sönmümlendirecek bir öz örgütlenme yaratabilecek mi yoksa devletin yedek gücü haline mi dönüşecek, düğüm noktası buradadır.

Ekoloji Kolektifi

PK 374 Yenışehir/ ANKARA • İnkılap Sok. 26/4 Kızılay/ ANKARA
Tel /Faks: +90.312.425 77 64 • ekolojikolektifi@yahoo.com
http://www.ekolojistler.org • https://twitter.com/ekolojikolektif

PAZARDA BAĞIRARAK SATIŞ
YAPMAYI YASAKLIYOLAR. PEKİ
KATILIMCI ANAYASA NASIL
OLCAK KI KAFAM BASMIYO?!



Kültürel haklar

Roman topluluklar sosyal politikaları tartıştı

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği ve AB finansmanlı TACSO Projesi desteği ile Edirne Roman Kültürü Araştırma Geliştirme Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (EDROM), Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Politika Forumu ve Anadolu Kültür ortaklığı ile düzenlenen Roman Toplulukları için Sosyal Politikalar Konferansı 16-17 Aralık 2011 tarihinde yaklaşık 100 kişinin katılımıyla İstanbul'da gerçekleşti.



Konferans, Prof. Ayşe Buğra'nın açılış konuşması ile başladı. Buğra, Romanların şehir rantları, kentsel dönüşüm politikaları ve Türkiye'nin sosyo-ekonomik düzenindeki değişikliklerden olumsuz etkilendiklerini söyledi. Yoksulluk kavramına özellikle vurgu yapan Buğra, bunun yalnızca işsizlikle ilgili bir durum olmadığını ve yoksulluğun çok boyutlu bir şekilde değerlendirilmesi gerektiğini belirtti. Romanların yoksulluk nedenlerinin örneğin tembellik gibi önyargılı kavramlarla ilişkilendirilmesini hak temelli bir sosyal politika yapılmasının önündeki en önemli sorun olduğunu vurguladı.

Açılış konuşmasının ardından Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Politikalar Forumu tarafından yapılan "Roman Toplulukları için Bütünlüklü Sosyal Politikalar Geliştirme Projesi" raporu sunuldu. Araştırmanın sosyal dışlanma perspektifinden mekana

bakılarak yapıldığı belirtildi. Daha sonra İstanbul-Ataşehir, İzmir-Bergama, Samsun-Canik, Konya-Karatay, Erzurum-Yakutiye ve Antakya illerini kapsayan saha araştırmasının sonuçları tartışıldı. Tartışmada sosyal yardım kavramının sosyal hakların güvence altına alınması çerçevesinde ele alınması gerektiği öne çıktı.

İlk günün sonunda, araştırma kapsamında çeşitli mahallelerdeki roman çocukların katılımı ile gerçekleştirilen "Çocukların Objektifinde Dışlanmanın Roman Halleri Fotoğraf Sergisi" açılışı gerçekleşti.

Konferansın ikinci gününde Avrupa'daki Roman platformlarından gelen katılımcılar Ivan Ivanov, Ines Cedron, Sana Lopez Abellan ve Ana Oprisan hak savunuculuğu konusundaki deneyimlerini paylaştılar. Sunumların ardından yapılan tartışmalarda sosyal politikanın bir hak meselesi olduğu ve sorunun çözümünde hak temelli bir yaklaşımın izlenmesi gerektiği ortaya çıktı.



Çevre Hakkı

Gerze halkı haklarını savunuyor

Geçtiğimiz Kasım ayında Gerze, tarihinin belki de en büyük mitingini yaşadı. Sinop'un Gerze ilçesindeki Yaykıl köyüne yapılmak istenen termik santrali protesto etmek için binlerce kişi Gerze Cumhuriyet meydanında toplandı. Yeşil Gerze Platformu'nun (YEGEP) düzenlediği mitingde Gerzeliler termik santral istemediklerini bir kez daha dile getirdiler.

Gerzelilerin direnişi uluslararası alanda da karşılık buldu. Aralık ayının sonlarında dünyada iklim değişikliğine karşı mücadele veren 350. org'un kurucularından Bill McKibben bir bildiri yayımlayarak Gerze halkını selamladı.

McKibben'in yayımladığı bildiri şöyle:

"2011'de inanılmaz şeyler yaşadık. Arap Baharı'nı, İspanya'daki "öfkeli"leri", Hindistan'da yolsuzluğa baş kaldıranları, Wall Street'in işgalini, Keystone XL boru hattına direnişi gördük.



Böyle daha nice hayranlık uyandıran başkaldırıları oldu, hepsi de iktidarı diktatörlerin, şirketlerin ve kirlenlerin ellerinden alıp halka geri vermek için mücadele etti.

Bunların arasında dikkatimizden kaçan çok önemli bir direniş daha vardı. Türkiye'de kurulmak istenen 50 termik santralin ilklerinden olan Gerze'de kurulacak 1200 MW'lık santrale karşı

yerel halk 3 yıldır kahramanca bir mücadele veriyor. Yüzlerce kişi sürekli kampta, binlercesi sürekli protesto yürüyüşünde. Kasım'da on bin kişinin katıldığı yürüyüşte misal, bir pankart özellikle ilgimi çekti: 'Gerze Halkı yalnız değildir!' Hepimizin bildiği bir gerçek var artık: Fosil yakıtlardan çok daha iyi seçeneklerimiz var. Bizler, kirlenici sanayiciler köylerimizi, şehirlerimizi ve topraklarımızı kirlenerek para

kazanmaya çalışırken, sessiz kalmayacağız. Gerze Halkı'nın yanındayız"

Çocuk Hakları

Depremden en fazla etkilenen grup çocuklar oldu

Van depreminin ardından Gündem Çocuk Derneği'nden Ezgi Koman ile bölgedeki çalışmalarını ve Van'daki durum üzerine söyleşi yaptık.

Van'da meydana gelen depremden sonra bölgeye ilk giden sivil toplum örgütlerinden biri Gündem Çocuk Derneği'ydi. Orada nasıl bir manzara ile karşılaştınız?

Biz ilk kez depremin beşinci günü gittik. Erciş ve Van'da çocukların durumuna ilişkin ihtiyaç belirlemek ve bu çalışmanın alt yapısının kurulması için bazı gözlemlerde bulunduk. Durum tabii ki çok sıkıntılıydı. Erciş'te çok fazla yıkım olmuştu. Sallantılar hala devam ediyordu. Herhangi bir hizmete ulaşmak için uzun kuyruklar beklemek zorundaydı herkes. Hava çok soğuktu ve çadır ulaşmayan binlerce kişi vardı. Yardımların dağıtımını sırasında mutlaka olaylar çıkıyordu. Hiç kimse nereye ve kime başvuracağını bilmiyordu. Her sallantıyla insanların yaşadıkları umutsuzluk daha da artıyordu. Genel olarak hissedilen duygu "Biz bunu atlatacağımız, bu geçmeyecek" duygusuydu.

Çadırkentler kurulmaya henüz başlanmamıştı. Görece olarak şehrin merkezindekilere biraz daha iyi durumlardı ancak sistem henüz oturmadığı için orada da benzer sorunlar yaşanıyordu.

Yaşananlar büyük bir koordinasyonsuzluk, özensizlik, iş bilmezlik içeriyordu elbette ama asıl olan bölgedeki afet sonrası hizmetlerdeki devletin temel yaklaşımıydı. Devlet orada insan odaklı ve insan haklarını temel alan bir yaklaşımla değil tamamen "güvenlik" odaklı bir yaklaşım benimsedi. Bu durum da insanlara eşitsizlik ve hak ihlalleri şeklinde yansdı.

Tüm bu olanlardan da tabii ki en fazla etkilenen grup çocuklar oldu. Çocuklar her şeyin farkındalardı ve hayatlarında meydana gelen değişikliklerden çok fazla etkilendiler. Bu durum hala devam ediyor. En büyük istekleri normalleşmek. Eski yaşamlarına geri dönmek. Bazı çocuklarda travma sonrası stres bozuklukları hemen fark edilebiliyordu. Bazılarında ise zaman zaman ortaya çıkıyor. Depremle birlikte temel güven duyguları sarsılmış durumda.

Bölgede yaptığınız çalışmalardan bahsedebilir misiniz?

Gündem Çocuk Derneği olarak Erciş'te çocuklarla birlikte Erciş'in Genç Sesi - Haber Fareleri adlı medya çalışması yürütüyoruz. Amacımız deprem ve sonrasında yaşananların çocukların yaşamını olumsuz yönde etkilememesi ve travmanın sonuçlarıyla başa çıkma becerilerini geliştirebilmeleri için çocukların yaşadıklarını, duygu ve düşüncelerini paylaşabilecekleri çeşitli olanaklar yaratmak.

Çalışma kapsamında; bölgede yaşayan çocuklara yönelik, "Çocuğun Katılım Hakkı" ilkesi temel alınarak, devam eden

çalışmalar şöyle:

Haber Blogu:
Bu çalışma kapsamında, çocuk ve gençlerle birlikte güncellenen bir yazılı ve görsel haberlerin yer alacağı bir haber blogu oluşturuldu. ercisingencesi.blogspot.com

Haftalık Gazete: Çocukların bir hafta boyunca yaşadıkları ve ilgilendikleri konuları ele alan kendilerinin hazırladığı gazete (Haber Fareleri) basılı olarak yayımlanıyor.

İnternet Radyosu ve Radyo Programları: Çocukların ve gençlerin çevrelerindeki kişilerle de iletişim kurarak, onların da görüşlerini aktarmalarını sağlamak amacıyla, bir internet radyosu oluşturulacak ve Van, Erciş ve diğer illerdeki yerel ve ulusal radyolar için radyo program paketi hazırlanacaktır.



Ayrıca bu çalışmaların diğer çocuklar tarafından duyulması için, yine çocuklarla birlikte tanıtım malzemelerinin hazırlanması ve yaygınlaştırılması (duyuru ve afişler) çalışması da yapıldı. Erciş'in Genç Sesi çalışması Erciş Yenişehir Çadırkent'i'nde başladı. Daha sonra Mevlana Evleri'nde devam etti. Ancak 30 Ocak'tan itibaren Erciş merkezinde sürecek. Erciş merkezde yürütülecek çalışma

Semiha Şakir Vakfı'nın, Gündem Çocuk Derneği'ne bağışladığı tır ile gerçekleşecek. Yani artık Gündem Çocuk Derneği'nin gezici bir medya merkezi var. Merkezin son düzenlemeleri tamamlanmak üzere. Düzenlemeler tamamlanın tamamlanmaz Erciş'e doğru yol alacak ve bugüne kadar gerçekleşen çalışmalar bu kez şehrin merkezinde, tırdan devam edecek. Gezici Medya Merkezi Mayıs ayına kadar Haber Farelerinin kullanımına açık olacak. Daha sonra ise çocukların anayasa ile ilgili görüşlerini toplamak ve başka çocuklarla buluşmak üzere yola çıkacak.

Gündem Çocuk Derneği olarak bu çalışmanın dışında bölgede olan bitene ilişkin raporlama yapmaya çalışıyoruz. Bugüne kadar iki rapor hazırladık. Şimdi çocukların eğitim durumuna ilişkin bir raporlama yapmak için çabalyoruz. Amacımız bu raporlarla devletin yükümlülüklerini hatırlatmak.

Sivil toplum örgütleri bundan sonra bölgede neler yapabilir?

Depremin üzerinden üç ay geçti ve ne yazık ki artık deprem gündemden oldukça gerilere düştü. Ancak hala orada çadırsız kalan, düzenli olarak yardımlardan yararlanamayan ve hak ihlallerine maruz kalan pek çok kişi var. Van'da normalleşme en çok ihtiyaç duyulan şey. Bunun için de hala devletin yapması gereken çok şey var. Sivil toplum örgütleri yapılması gerekenler konusunda devlete baskı oluşturabilirler. Mesela raporlama ve izleme yapabilirler. Orada yurttaşlarımızla birlikte olmak isteyenler de belediyelerle ve bölgedeki sivil toplum örgütleriyle işbirliği yapabilirler.

İlk günlerde yapılan yardım kampanyaları şu anda durmuş durumda. Zorlu koşullar, özellikle de kış mevsimi nedeniyle kampanyaların sürmesi gerekiyor. Bu konuda örgütler ön ayak olabilir.

STÖ'ler Gündem Çocuk Derneği'ne çocuklarla medya çalışmaları konusunda destek olmak isterlerse

didemunsur@yahoo.com ve/veya tanju@guzey.com.tr adresine ileti gönderebilirler.





Birleşmiş Milletler, su kaynakları üzerindeki giderek artan baskılara ve suyun hayati önemine vurgu yapmak için, 22 Mart 1993 tarihinde aldığı bir kararla, her yıl, 22 Mart gününün Dünya Su Günü olarak kutlanmasını kararlaştırdı.



Engelli Hakları

Görme engelliler için telefon kütüphanesi

2006'dan beri internette sesli kütüphane hizmeti sunan Boğaziçi Üniversitesi GETEM (Görme Engelliler Teknoloji ve Eğitim Laboratuvarı) Türk Telekom'un da desteğiyle görme engellilerin telefon üzerinden birçok sesli kitaba erişmesini sağlıyor. 3 Aralık Dünya Engelliler Günü düzenlenen tanıtım toplantısıyla kamuoyuna duyurulan proje sayesinde görme engelli bireyler 0800 219 9191 numaralı telefon üzerinden ücretsiz olarak birçok sesli kitaba ulaşabiliyor. Hizmetten faydalanmak isteyenler GETEM'e engelli olduklarını belgeledikleri rapor veya özüllü kimlik



fotokopilerini yollayarak üye olup şifre alıyorlar. Üyeler iki yüzden fazla sesli kitaba ücretsiz olarak erişebiliyorlar. Ev telefonları üzerinden faydalanılabilen Telefon Kütüphanesi isteyenlerin dilediği kitabı seçmelerini, bir sonraki aramada kaldığı yerden devam etmelerini ve bölümler arasında ileri-geri gidebilmelerini sağlıyor.

Bunun yanı sıra gönüllü okuyucu olmak da mümkün. İsteyen herkes GETEM internet sitesinden ilgili formu doldurup gönüllü okuyucu olmak için başvuru yapıyor.

Buradaengelleniyorum.com web sitesi projesi

7 Temmuz 2005 yılında yürürlüğe giren "5378 sayılı Özüllüler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" gereği, kamu kurum ve kuruluşlarına



ait mevcut resmi yapılar, mevcut tüm yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve benzeri sosyal ve kültürel alt yapı alanları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılmış ve umuma açık hizmet veren her türlü yapının bu tarihten itibaren yedi yıl

içinde engellilerin ulaşılabilirliğine uygun duruma getirilmesi gerekiyor. 7 yıllık süre ise bu yıl doluyor ancak



sorunlar bitmiş değil. Bu sorunlara işaret etmek ve engelli bireylerin kamusal alanda yürürken, otobüse binerken, inerken, çıkarken yaşadıkları sorunları çözebilmek, mimari engellerin giderilmesinde herkesin rol oynamasını sağlamak için buradaengelleniyorum.com web sitesi projesi başlatıldı.

Web sitesi herkesin engellilere engel oluşturan yerleri fotoğraflayıp siteye yüklemesi ve googlemap üzerinde bölgenin adresini belirtmesiyle işliyor. Burada amaçlanan bunları takip eden kurum ve kuruluşların soruna daha kolay müdahale edebilmeleri ve engellerin ortadan kalkması için baskı oluşturulması.

Toplumsal cinsiyet

Türkiye'nin ilk kuir festivali gerçekleşti

Pembe Hayat LGBT Dayanışma Derneği 17-24 Kasım tarihleri arasında iki etkinlik düzenledi. Bunlardan birincisi Türkiye'de ilk gerçekleştirilen Kuirfest idi. İkincisi ise bu yıl dördüncüsü düzenlenen Transfobik Nefretle Mücadele Konferansı.



Türkiye'nin ilk LGBT festivali olma özelliğine sahip olan Kuirfest'te 15 farklı ülkeden yaklaşık 50 film gösterildi. Festival kapsamındaki filmler son yılların en çok konuşulan ve ödüllü LGBT temalı filmlerinden oluşuyordu. Türkiye'de kuir teorisinin ve sanatın konuşulmasına, tartışılmasına olanak yaratmayı amaçlayan festivalde filmlerin yanı sıra LGBT bireylere yönelik ayrımcılığa dikkat çeken çeşitli söyleşiler ve atölyeler gerçekleştirildi.

Bu yıl dördüncüsü düzenlenen Transfobik Nefretle Mücadele Konferansı 18-19 Kasım 2011 tarihlerinde yapıldı. Konferans Türkiye'den ve yurtdışından akademisyen, hak savunucusu ve aktivistleri bir araya getirdi. Polonya'nın ilk trans milletvekili Anna Grodzka da katılımcılar arasındaydı. Konferansta, "Medyadaki Transfobik Nefret Söylemi ve Mücadele Yöntemleri", "Avrupa'da Cinsiyet Kimliği Temelli Nefret Suçlarına Karşı Yasal Kazanımlar ve Mücadele Stratejileri", "Politikacılar Transfobik Nefrete Karşı Ne Yapıyor?" başlıklı oturumlar gerçekleşti.





Sivil Aktivistler

Ayhan Bilgen (Demokratik Anayasa Hareketi)

Ayhan Bilgen 1971 Sarıkamış-Kars doğumlu. İlkokulu Manisa, orta öğrenimini Balıkesir'de tamamladı. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdikten sonra Hacettepe Üniversitesi'nde Sosyoloji yüksek lisans dersleri aldı. Çınar Kültür Sanat ve Yankı dergilerinde yazı işleri müdürlüğü, Hedef ve Denge radyolarında programcılık, Bayrak Radyosu'nda yayın yönetmenliği yaptı. MAZLUMDER Ankara Şube Başkanlığı ve Genel Başkanlık görevlerini yürüttü. Barış Meclisi çalışmalarında bulundu. Gündem ve Evrensel gazetelerinde yazarıdır. Demokratik Anayasa Hareketi içinde yer alıyor.

Demokratik Anayasa Hareketi ne zaman, nasıl bir ihtiyaçla ortaya çıktı? Bu alanda nasıl faaliyetler yürütüyorsunuz?

Ekim 2009'da Ankara'da düzenlenen "Sivil Demokratik Anayasa" konferansı ile çalışmalar başladı. Nisan 2010'da İstanbul'da bir miting düzenlendi. 12 Eylül referandumunu sonrasında daha örgütlü bir çaba içine girildi. Farklı toplumsal kesimlerin demokratik anayasa eksenli taleplerini ortaklaştırmak üzere daha çok yerelerde inisiyatifler oluşturmayı hedefleyen bir çalışma.

Anayasa konusu devletin işleyişi ve haklarla ilgilidir. Her iki konuda da asıl söz sahibi ve karar mercii toplum olmalıdır. Siyaset kurumu ve özellikle parlamento bu sürecin kolaylaştırıcısı olabilir. Kendini temsilcisi olduğu toplumsal dinamiklerin yerine koyarak ya da devlet adına bu yetkiyi kullanamaz. Toplumsal bir kurucu irade inşası olmadan köklü anayasa değişiklikleri mümkün olamayacağı gibi demokratik de olmaz. Demokratik Anayasa Hareketi bu iradenin yerellerden ve olabildiğince çoğulcu biçimde inşası için etkinlikler yapmaktadır. Yerel konferanslar yolu ile otuz yakın ilde girişim grupları oluşturulmaya çalışılmaktadır. Bu buluşmalarda vicdani ret hareketinden, çevre hareketlerine, insan hakları hareketlerinden, emek hareketine ya da inanç gruplarına kadar birçok kesimden katılım gerçekleşmektedir.

Sizce katılımcı bir anayasa neyi ifade ediyor? E-posta, SMS ve internet aracılığıyla görüş alınması gibi var olan katılım yöntemleri dışında ne tür mekanizmalar oluşturulabilir?

Katılım, danışma sürecinden ibaret değildir. Etkin katılım için doğrudan diyalog hatta müzakere kavramlarından söz etmemiz gerekir. Türkiye'de hala son sözü söyleme yetkisini kendinde gören devlet algısı ile hareket eden bir siyasetçi profili var. Bu durumda sivil topluma danışma, sadece süreci meşrulaştırma amacı ile gerçekleşmekte ve bu iş göstermelik boyuta indirgenmektedir.

Toplumsal dinamiklerin bir arada ve örgütlü hareket etmediği bir ortamda sürecin yeterince katılımcı olduğunu söyleyemeyiz. Elbette bu konu toplumsal dinamikler açısından bir kapasite sorunudur. Ancak, aynı zamanda siyaset açısından "demokratik özgür tartışma kanallarının açılması" yani yol temizliği ve güven artırıcı girişimler boyutu göz ardı edilmemelidir. Bir taraftan ifade özgürlüğüne yönelik engellemeler

yaşanırken diğer yandan demokratik anayasa yapım süreci başka nasıl izah edilebilir bilmiyorum. Kesinlikle yerel katılım ve özellikle dezavantajlı gruplar öncelenmelidir. Daha uzun



soluklu bir katılım süreci için de demokratik anayasaya en çok ihtiyaç hissettiği bilinen toplumsal kesimler, ayrımcılığa, haksızlığa en çok uğrayanlar hedeflenmelidir. Yazılı bir anayasaya ilkesel olarak karşı çıkan anarşist gruplar dahil en uç yaklaşımlar kendini sınırlandırmadan tartışma ortamlarında yer almadıkça gerçek bir katılımcılık söz konusu olamayacaktır.

Yeni anayasa süreciyle beraber pek çok platform, inisiyatif vb. anayasa konusunda çalışıyor. Bu yapıların birbirleriyle diyalogları nasıl, sürece nasıl katkıda bulunuyorlar?

Toplumsal zeminde anayasaya dair her tartışma son derece önemlidir. Bu tartışmaların "göstermelik bir danışma" sürecine indirgenmemesi için anayasa çalışması yürüten girişimlerin ortaklaşması, dayanışma içerisinde hareket etmesi gerekir. Mutlaka tek bir platformda buluşma zorunluluğu hissetmeden ulaşılabilecek olan uzak noktaları gündeme alarak bir iş birliği zemini geliştirilebilir. Sonuç itibarı ile ortak bir anayasadan söz ediyorsak demokrasi talebi olanların ortaklaşmada rahat mesafe alması beklenir. Talepler ve hazırlık sürecinin katılımcılığı konusunda çıkanın aşağı inmemesi için birlikte planlamalar yapılması gerekir diye düşünüyorum.

Uzun yıllar insan hakları alanında çalıştınız. Bu yaşamınızda nasıl bir etki yarattı?

Benim için bu alanın en öğretici tarafı "öteki" algısı ile ilgili ezberlerin üzerine gitme ihtiyacını hissettirmesidir. Haklar ve özgürlükler konusunda "çifte standartsız ve tutarlı" bir bakış açısı ve dil geliştirilmesi gerektiğini her gün yeniden görme imkanı buluyorum. Statükonun kendini yenileme ve devam ettirme bahanesi haline getirdiği toplumsal kampaşmayı ve önyargıları aşamazsak hiçbir kazanımın kalıcı hale gelmeyeceği yönündeki inancımı insan hakları mücadelesine borçluyum.

Demokratik Anayasa Hareketi

Marmara Sokak No: 46/2 Sıhhiye Ankara
demokratikanayasa2010@gmail.com
Tel:0 312 432 02 80
www.demokratikanayrasahareketi.net

UMARIM YENİ ANAYASA İNSANSIZ. HAVA ARAÇLARI GİBİ OLMAZ, İNSANA YAKIN, KATILIMCI OLUR..



STGMD
Yönetim Kurulu
Yönetim Kurulu Başkanı: Levent Korkut
Başkan Yardımcısı: Hülya Denizalp
Genel Sekreter: Ozan Çakmak
Sayman: Betül Dinçer
Üyeler: Gürcan Banger, Fahri Huvaj, Şeyhmus Diken

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği adına sahibi: Levent Korkut
Sorumlu Yazışları Müdürü: Ergün Kayabaş
Grafik Tasarım: Güllü Höyük
Karikatürler: Sarkis Paçacı

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi
Tunus Caddesi 85/8,
06680 Kavaklıdere, Ankara
Tel: (312) 442 42 62 (pbx)
Faks: (312) 442 57 55
e-posta: bilgi@stgm.org.tr
web: www.stgm.org.tr

ISSN 1306-5297

STGM Adana Yerel Destek Merkezi
Kurtuluş Mah. Ziyapaşa Bul. Kızılay Kan Merkezi
Sok. (64010 Sok.) Dr. Muzaffer Ersalan Apt.
No: 14 K: 1 D: 1 Seyhan, Adana
Tel: (322) 453 04 50 - 51 Faks: (322) 453 04 02
e-posta: adana@stgm.org.tr
web: http://adana.stgm.org.tr

STGM Denizli Yerel Destek Merkezi
Tel: 0533 324 83 59
e-posta: denizli@stgm.org.tr
web: http://denizli.stgm.org.tr

STGM Diyarbakır Yerel Destek Merkezi
Fabrika Cad. Sümerpark Kampüsü
Kent Gönüllüleri Binası Kat: 1 Diyarbakır
Tel: (412) 226 60 77 Faks: (412) 226 30 65
e-posta: diyarbakir@stgm.org.tr
web: http://diyarbakir.stgm.org.tr

STGM Eskişehir Yerel Destek Merkezi
Deliktaş Mah. Gürman Sok.
No: 16, 26090 Eskişehir
Tel: (222) 220 40 36 Faks: (222) 220 40 76
e-posta: eskisehir@stgm.org.tr
web: http://eskisehir.stgm.org.tr